

Сутність педагогічних технологій в процесі підготовки студентів бакалаврів за спеціальністю "право"

Данило-Михайло Стоділко ¹

Опубліковано	Секція	УДК
17.04.2024	Освіта/Педагогіка	378

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10984490>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. У статті розкрито сутність педагогічних технологій в процесі підготовки студентів бакалаврів за спеціальністю "ПРАВО", проведено дослідження теоретичних аспектів підготовки студентів бакалаврів у закладі вищої освіти та впровадження інтерактивних педагогічних технологій в їх освітній процес. Встановлено, що розвиток суспільства нерозривно пов'язаний з розвитком освіти. На етапі прогресивного розвитку нашої держави, педагогічні технології тісно пов'язані з освітньою діяльністю закладу вищої освіти, зокрема, з підготовкою майбутніх викладачів права. Останні покликані сьогодні підготувати таке покоління, яке здатне втілювати в життя кращі цінності суспільства. Від їхньої педагогічної компетентності, педагогічної толерантності, педагогічної свідомості та самосвідомості залежить не тільки становлення та розвиток педагогічної освіти в країні, а й розвиток самої держави, її стабільність, прогрес. Проте, які б зміни не відбулися в галузі освіти або у вищій школі, вони неодмінно стосуватимуться викладача.

Ключові слова: студент, викладач, заклад вищої освіти, професійна підготовка, педагогічні технології.

The essence of pedagogical technologies in the process of training bachelor students in the specialty "law"

Annotation. The article reveals the essence of pedagogical technologies in the process of training bachelor's students majoring in "LAW", conducted a study of theoretical aspects of training bachelor's students in a higher education institution and the implementation of interactive pedagogical technologies in their educational process. It has been established that the development of society is inextricably linked with the development of education. At the stage of progressive development of our country, pedagogical technologies are closely related to the educational activities of the institution of higher education, in particular, to the training of future law teachers. Today, the latter are called upon to prepare such a generation that is able to implement the best values of society. Not only the formation and development of

¹ аспірант кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» <https://orcid.org/0009-0009-7424-4810>

pedagogical education in the country, but also the development of the state itself, its stability, and progress depend on their pedagogical competence, pedagogical tolerance, pedagogical awareness and self-awareness. However, whatever changes occur in the field of education or in higher education, they will certainly affect the teacher.

It was determined that pedagogical technology is a system of theoretically based principles and rules, as well as the corresponding methods and methods of effective achievement by the teacher of the goals of education, education and development of students. It is characterized that pedagogical conditions in education can be interpreted as the ability to interact and learn through conversation, dialogue or action.

Key words: student, teacher, institution of higher education, professional training, pedagogical technologies.

Вступ

Сучасний етап розвитку освіти характеризується інтенсивним пошуком нового в теорії та практиці. Цей процес зумовлений низкою протиріч, головне з яких – невідповідність традиційних методів і форм навчання та виховання новим тенденціям розвитку системи освіти нинішнім соціально-економічним умовам розвитку суспільства, що породили цілу низку об'єктивних інноваційних процесів. Змінилося соціальне замовлення суспільства стосовно середньої та вищої школи: необхідне формування особистості, здатної до творчого, свідомого, самостійного визначення своєї діяльності, до саморегулювання, яке забезпечує досягнення цієї мети. Вже недостатньо володіти багажем із суми знань, умінь та навичок. Суспільству необхідна людина, яка вміє працювати на результат, здатна до певних, соціально-значущих досягнень. Саме тому особистісна спрямованість освіти сьогодні є однією з основних тенденцій розвитку вищої школи, а на перший план освіти виступає завдання реалізації принципу активності у навчанні: створення умов для виявлення та розвитку здібностей студентів, розвиток навчально-пізнавальної активності та творчої самостійності.

Результати

Педагогічна технологія — це система теоретично обґрунтованих принципів та правил, а також відповідних їм прийомів та методів ефективного досягнення педагогом цілей навчання, виховання та розвитку студентів [1-2].

Педагогічні технології мають ряд переваг, зокрема:

1. Основою технології є чітке визначення кінцевої мети. У технології мета сприймається як центральний компонент.
2. Технологія, у якій мета визначена, дозволяє розробити об'єктивні методи контролю та її досягнення.
3. Технологія дозволяє мінімізувати ситуацію, коли викладач поставлений перед вибором і змушений переходити до педагогічних експромтів у пошуку прийняттого варіанту.

Виділяють ряд ознак педагогічних технологій (рис.1).

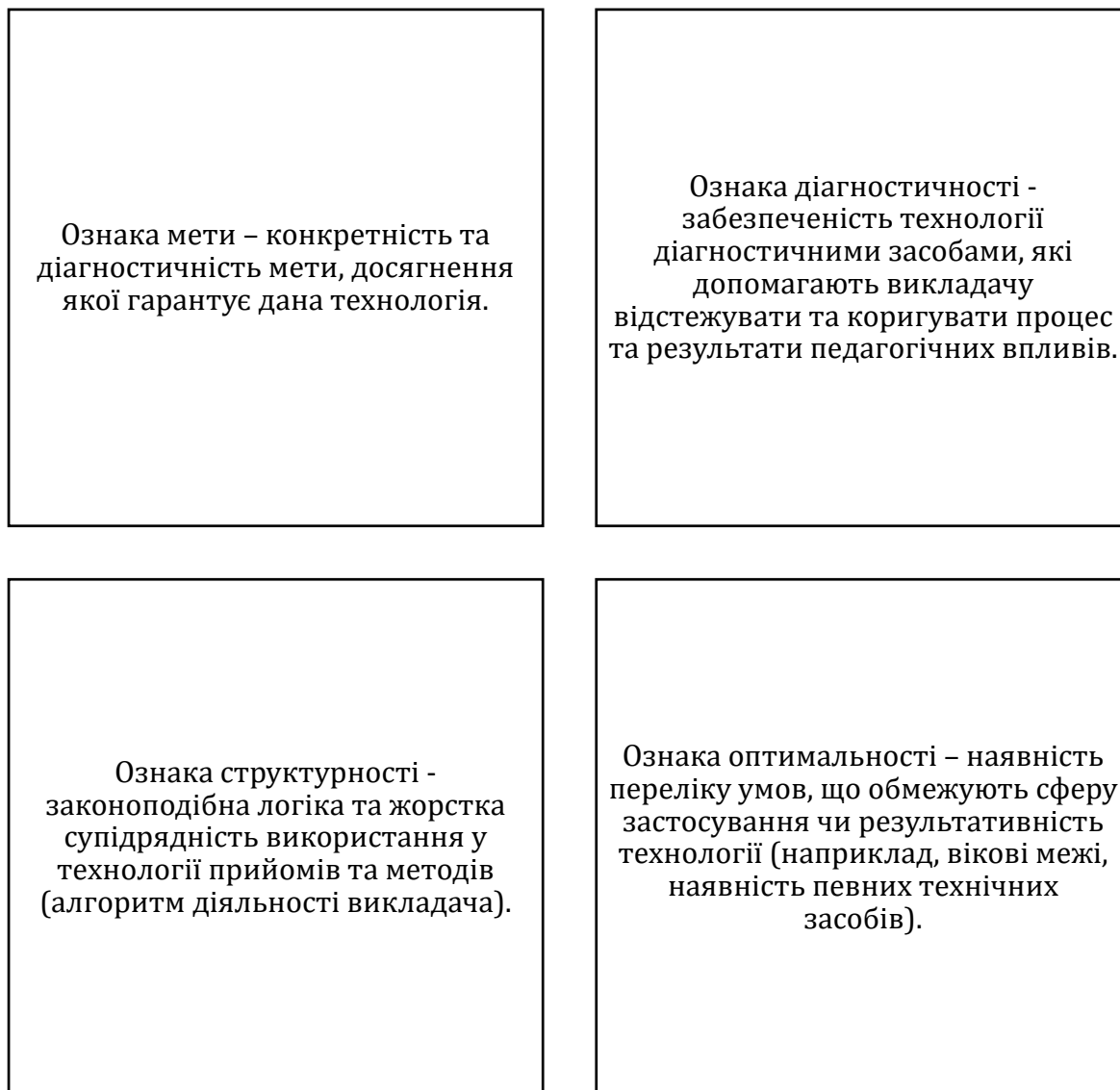

Рис.1 Основні ознаки педагогічних технологій [3].

Виділимо основні ознаки технології навчання:

- цілеспрямованість,
- цілісність,
- наукова обґрунтованість,
- спрямованість на результат,
- спланованість,
- висока ефективність,
- системність,
- комфортність для педагога та студентів,
- закономірність,
- проєктованість,

- надійність,
- гарантованість результату.

До найважливіших складових педагогічних технологій належать ряд елементів, зображених на рис.2.

Рис.2. Основні складові педагогічних технологій [4-5]

Розглянемо детальніше основні складові педагогічних технологій:

- педагогічна ідея, тобто певна методологічна, філософська позиція (технологія процесу передачі знань та технологія розвитку особистості);
- фіксована послідовність педагогічних дій, операцій, комунікацій, що вибудовується відповідно до цільових установок, конкретним очікуваним результатам;
- процес взаємодії викладача та студентів з урахуванням їх індивідуальних характеристик та дидактичних принципів навчання;
- відтворення будь-яким викладачем елемента педагогічної технології, що гарантує досягнення запланованих результатів (державного стандарту) усіма студентами.
- діагностичні процедури, що містять критерії, показники та інструментарій виміру результатів діяльності.

Розглянемо основні критерії, які ідентифікують сутність педагогічних технологій (рис.3).

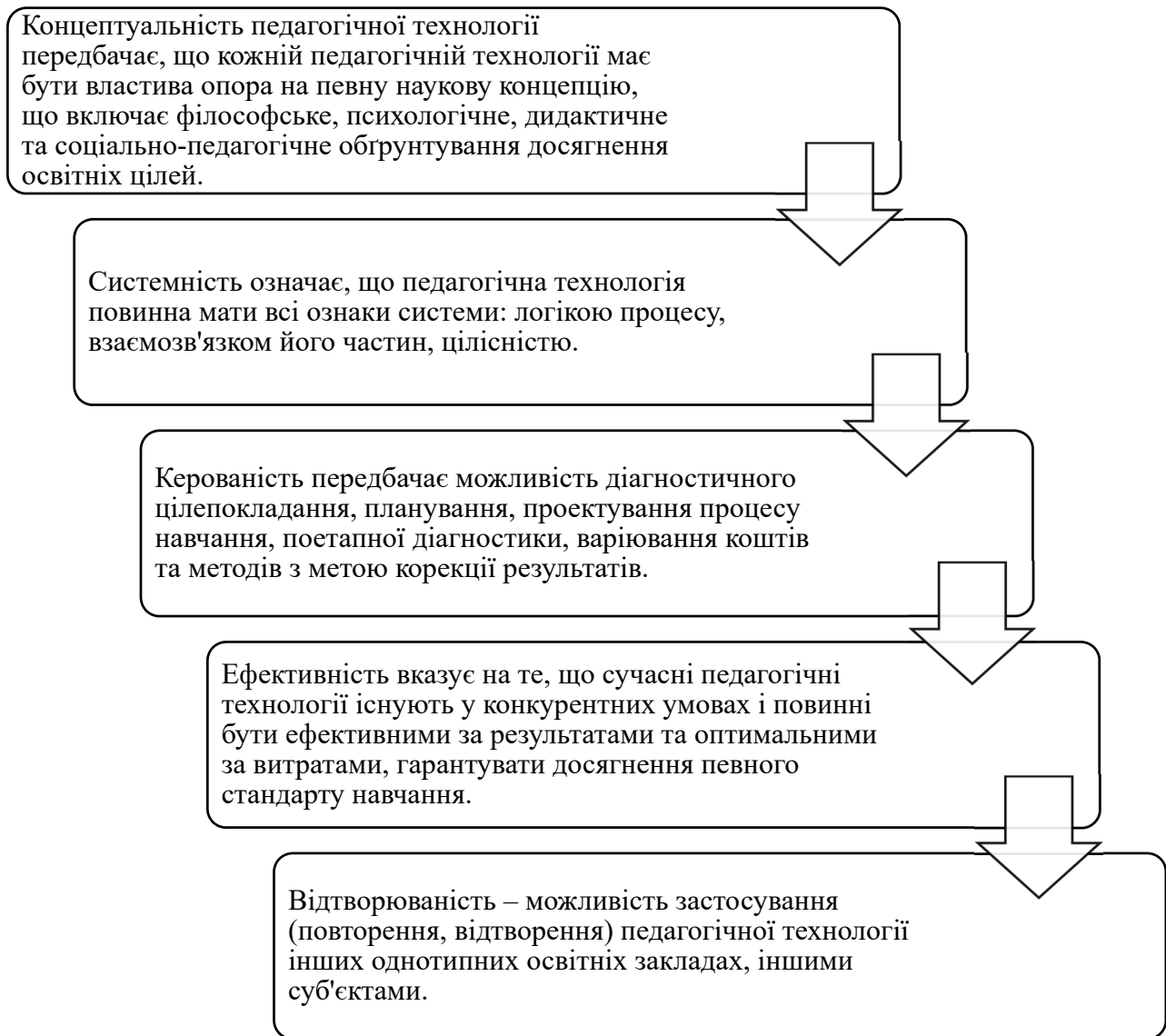

Рис.3. Основні критерії, які ідентифікують сутність педагогічних технологій

[6]

Розглянемо основні типи педагогічних технологій [7-9]:

1. Авторитарні технології, у яких викладач є «одноосібним суб'єктом освітнього процесу, а студент є лише «об'єкт». Вони відрізняються жорсткою організацією студентського життя, придушенням ініціативи та самостійності студентів, застосуванням вимог та примусу;

2. Високим ступенем неувagi до студента відрізняються дидактоцентричні технології, у яких панують суб'єкт-об'єктні відносини викладача і студента, пріоритет навчання перед вихованням, і головними чинниками формування особистості вважаються дидактичні ресурси.

3. Особистісно-орієнтовані технології ставлять у центр усієї освітньої системи особистість студента забезпечення комфортних, безконфліктних і безпечних умов його розвитку, реалізації його природних потенціалів. Особистість студента на цій технології як суб'єкт, а й суб'єкт пріоритетний; вона є метою освітньої системи, а не засобом досягнення будь-якої абстрактної мети. Такі технології називають ще антропоцентричні.

4. Гуманно-особистісні технології відрізняються передусім своєю гуманістичною сутністю, психотерапевтичною спрямованістю підтримку особистості, допомогу їй. Вони «сповідують» ідеї всебічної поваги та любові до студента, оптимістичну віру у його творчі сили, відкидаючи примус.

5. Технології співробітництва реалізують демократизм, рівність, партнерство у суб'єкт-суб'єктних відносинах викладача та студента.

6. Технології вільного виховання наголошують на надання студенту свободи вибору та самостійності у більшій чи меншій сфері її життєдіяльності. Здійснюючи вибір, студент якнайкраще реалізує позицію суб'єкта, йдучи до результату від внутрішнього та зовнішнього впливу.

7. Езотеричні технології засновані на вченні про езотеричне (підсвідоме) знання.

Висновки

Можна виділити наступні принципи сутності педагогічних технологій: викликати в студентів стійку мотивацію до навчальної діяльності; вивчати діалогічно, тобто у співпраці з студентами, а не за принципом «згори донизу»;

вивчати діагностичне: постійне спостереження за навчальною діяльністю студентів; розділяти зміст освіти на відповідні навчальні одиниці та завдання; цей підхід має бути варіативним для різних категорій студентів, щоб забезпечити можливо повну орієнтовну основу для різнорідних категорій студентів та для переформування структури їхньої навчальної мотивації; забезпечувати навчальний зміст різнорідних рівнях (матеріальний, перцептивний, розумовий); навчати у відповідному темпі, використовуючи відповідні засоби або медіатори (наприклад, усне мовлення, письмове мовлення, штучна мова, а також графічні моделі та символи).

Список використаних джерел

1. Брянцева Г. В., Брянцев О. А. Формування в бакалаврів навичок візуалізації презентацій. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсонський державний університет. 2018. №82(2). С. 89-94.
2. Ворфоломєєва І. В. Педагогічна рефлексія і практика: методологічні засади. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Б. Хмельницького. Серія : Педагогіка. № 2. 2009. С. 52-57.
3. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : [методол. поради молодим науковцям]. К, 1995. 45 с.
4. Грень Л. М. Педагогічні умови формування у студентів вищих технічних навчальних закладів спрямованості на успішну професійну діяльність : дис. ... канд. пед. наук: 13. 00. 04. Харків, 2010. 223 с.
5. Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти). Х. : Основа, 1998. 300 с.
6. Гнезділова К.М., Касярум С.О. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А. 2011. 124 с.
7. Дудко Л. А. Модель сучасного фахівця освітньо-професійної підготовки конкурентноспроможного спеціаліста. Вісник Черкаського університету : Збірник наукових праць. Серія Педагогічні науки. Черкаси: Вид-во ЧНУ імені Богдана Хмельницького. 2008. №135. С. 156-161.
8. Єрмола А. М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами. Х. : Гімназія, 1999. 127 с.
9. Євдокимов В.І., Агапова Т.П., Гавриш І.В., Олійник Т.О. Педагогічний експеримент: Навч. посіб. для студентів педагогічних вузів. Харків: ОВС, 2001. 148 с.